

kérdéseket érintve szívesebben választja az elfogulatlan külső szemlélő látószögét. A kötet sem tartalmát, sem stílusát tekintve nem könnyű olvasmány, viszont tanulni lehet belőle és remélhetőleg sokan fogják tanulni a tárgyszerűséget,

a fogalmak tartalmának alapos körüljárását, a szakkifejezések és ábrázolási módszerek háttérének precíz tisztázását, az elmélet és gyakorlat kérdéseit szerves egységbe foglaló szemléletet.

PROBÁLD FERENC

RITECZ GYÖRGY – SALLAI JÁNOS:

A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei

Hanns Seidel Alapítvány, Budaörs, 2015, 127 p.

A migráció témakörében rendkívül sok tudományos és ismeretterjesztő munka született az elmúlt évtizedek során. Az elmúlt időszakban különösen nagy figyelmet fordítottak és fordítanak a szakemberek az Európát érintő migrációs válság körüljárására. RITECZ GYÖRGY és SALLAI JÁNOS írása izgalmas olvasmányt jelent a szűken értelmezett tudósközösség, valamint a téma iránt kevésbé elkötelezett olvasók számára is. Elsősorban azért, mert rendkívül gyorsan reagált a napjainkban zajló társadalmi folyamatokra (a kézirat lezárására 2015 augusztusában került sor), s mert a manapság leginkább elterjedt politikai-gazdasági megközelítés mellett határőrizeti és határrendészeti szempontból közelíti meg a témát. Ritecz és Sallai nyugalmozott rendőr ezredesek maguk is hosszú évekig szolgáltak a határőrségnél, így saját tapasztalataikból, szaktudásukból merítve ismertetik az olvasóval az említett témaköröket.

A szerzők magyar nyelven megjelent munkája több mint 100 oldalon keresztül ismerteti a globális szinteken végbemenő és a Magyarországot érintő migrációs trendeket és a vándorlást kiváltó okokat, valamint kísérletet tesz kezelésük lehetőségeinek a bemutatására. A szerzőpáros a népvándorlási folyamatok kiváltó okaiként, s legfőbb katalizátoraiként a globalizációt és az éghajlatváltozással járó negatív következményeket (felmelegedés, ivóvízhiány stb.) nevezik meg. Statisztikai adatok segítségével mutatják be a nemzetközi politika és a média által oly sokat hangoztatott terrorfenyegetettség hátterét. Ezzel kapcsolatban kiemelik, hogy a napjaink migrációs folyamataiban részt vevő személyek többsége a terror elől menekül, és nem ők maguk okozzák a terrort.

A schengeni övezeten belül élők számára a határok egyre jelentéktelenebbé váltak, hiszen ma már nincs szükség útlevelekre vagy más úti okmányra, még csak lassítani sem kell ahhoz, hogy személyautóinkkal átlépjünk egyik állam területéről a másikra. Meg is feledkeztünk arról, milyen volt pár évvel ezelőtt a határátlépéskor való sorban állás, a vámügyi vizsgálat procedú-

rája. Azonban a határok nem szűntek meg, csak áthelyeződtek a külső határszakaszokra. A napjainkban fellépő migrációs válság kapcsán pedig időről időre felvetődik a schengeni belső határok visszaállításának kérdése is. Magyarország Európai Unió csatlakozása után az ország keleti határszakasza az EU schengeni normák szerint őrzött külső határa lett, így még inkább felértékelődött annak szűrő és védő szerepe. Ezért a munka részletesen tárgyalja a Magyarországot érintő migrációs folyamatokat, különös tekintettel a schengeni külső határokon jelentkező határőrizeti és biztonságvédelmi hiányosságokra. A szerzők a „görög kerítés” taglalásakor kifejtik, hogy az ehhez hasonló építmények csak ideig-óráig képesek megoldani a fennálló problémákat, s nem jelentenek hosszú távú megoldást. Ennek kapcsán hívják fel a figyelmet a SAS (Schengen Aquis System) rendszerére és alkalmazásának lehetőségeire. A SAS olyan összetett szűrőrendszer, amely a migrációs problémák hosszú távú sikeres kezelése érdekében a külső és belső határokra egyaránt figyelmet fordít.

Az írás jó stílusú, könnyen érthető, gazdagon illusztrált munka. Néhány helyesírási figyelmetlenség előfordul a kiadványban, de ezek nem zavarják a szöveg élvezhetőségét. A zurnalisztikus megfogalmazások miatt néha úgy érezheti az olvasó, hogy nem is egy tudományos mű, hanem egy újságcikk hasábjait olvassa. A nem szakértő olvasó kedvéért érdemes lett volna néhány szakkifejezést (pl. hullámmélet, két határ, zöld határ) lábjegyzetben megmagyarázni.

Összességében elmondható, hogy a kötet értékes és érdekes olvasmányt jelent a tudományos művek sorában, ezért egyaránt ajánlom minden laikus és a témában jártas szakember számára, különösen annak fényében, hogy – mint azt a szerzők írják – az egyetemes és a magyar történelem során a migráció folyamatosan jelen volt, jelen van, és ismerve a globalizáció jellemzőit, a jövőben is jelen lesz.

KOVÁLY KATALIN